

5. Økonomiske udfordringer og handleplaner 2009 (2009-1009)

Sagen vedrører Socialforvaltningens økonomiske udfordringer 2009, de økonomiske handleplaner på forvaltningens to risikoområder, samt forslag til yderligere tiltag for overholdelse af budget 2009.

INDSTILLING OG Beslutning

Fejl! Ukendt betegnelse for dokumentegenskab. indstiller,

1. at Socialudvalget overfor Økonomiudvalget anbefaler at Socialforvaltningens redegørelse for den økonomiske udfordring, jf. tabel 1 og bilag 1 og Gaderummet, forventet regnskab 2008-2009 (2009-41813), tages til efterretning, samt godkender de økonomiske handleplaner for de to risikoområder hjemmepleje og handicapydelse, jf. bilag 2
2. at Socialudvalget, som forslag til finansiering af de resterende økonomiske udfordringer, overfor Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen indstiller,
  - a) at den hjemtagne refusion for særligt dyre enkeltsager tilfalder de ydelsesområder, hvor refusionen er hjemtaget, jf. bilag 3,
  - b) eller alternativt at Socialudvalget overfor Økonomiudvalget anbefaler at de økonomiske udfordringer finansieres gennem mindreudgift til færdigbehandlede patienter og via ubrugte driftsmidler som følge af udskudt anlæg i Tryghedsplan I og II, jf. bilag 3samt at omplacering af budget mellem bevillingsområder, som følge af godkendelse af finansieringen, foretages i forbindelse med bevillingsmæssige ændringer pr. april 2009
3. at Socialudvalget overfor Økonomiudvalget anbefaler at godkende proceduren vedrørende opfølgning på handleplanerne i Socialudvalget og Økonomiudvalget

Problemstilling

Socialudvalgets budgetområde var i 2008 præget af økonomiske udfordringer på tre risikoområder, hjemmepleje, handicapydelse og børnefamilieområdet. På hvert af disse områder arbejdede man med økonomiske handleplaner og gennem året har KPMG bidraget med en risikovurdering af handleplanernes effekt, samt fremlagt anbefalinger til nye initiativer. Det lykkedes for børnefamilieområdet at rette op. De væsentlige økonomistyringsredskaber er udviklet og implementeret og det er Socialforvaltningens og KPMG's vurdering, at børnefamilieområdet vil overholde budget 2009 og området er derfor ikke længere et risikoområde. Internt i Socialforvaltningen vil børneområdet dog fortsat være et fokusområde som følges tæt.

Derimod er udfordringerne for hjemmeplejen og handicapydelse fortsat store og betragtes fortsat som risikoområder i relation til overholdelse af budget 2009. Denne sag indeholder dels en vurdering af den økonomiske udfordring på de to risikoområder, dels Socialforvaltningens forslag til økonomisk handleplan for de to områder og endelig forslag til proces ift. yderligere besparelser på forvaltningens øvrige ydelsesområder, med henblik på samlet budgetoverholdelse.

Løsning

Ad 1. Redegørelse økonomisk udfordring 2009

Socialforvaltningen har udarbejdet en vurdering af de økonomiske udfordringer på de to risikoområder på Socialudvalgets budgetområde. Vurderingen er baseret på udgiftsudviklingen i 2008, herunder blandt andet stigning i efterspørgsel af visse ydelser, samt tendensen i de seneste måneder af året, hvor flere økonomistyringstiltag slog igennem.

Handicapydelse:

Handicapområdet har de senere år været under et økonomisk pres som følge af stigende efterspørgsel efter ydelser til handicappede. Der har således været merforbrug i 2007 og det forventede regnskab for 2008 udviser et merforbrug på i alt 34 mill. kr., når man ser bort fra kompenserende budgetomflytninger fra andre områder. I tabel 1 fremgår den forventede afvigelse for 2008 samt det forventede regnskab for 2009 og 2010. For 2009 er der angivet best og en worst case og årsagerne til de to dele er beskrevet nedenfor under de enkelte ydelser. For 2010 er der taget udgangspunkt i worst case, i og med at der må forventes en aktivitetsstigning i løbet af to år. Scenarierne i tabel 1 er behæftet med en vis usikkerhed, da der stadig kan ske ændringer i forbindelse med regnskab 2008.

Redegørelse for den økonomiske udfordring vedrørende gaderummet fremgår af sag 2009-41813..

Tabel 1. Økonomiske udfordringer 2009 og frem (mill. kr.) (jf. bilag 1)

	2009	2008	2009	2009	2010
Hovedaktiviteter (mill. kr.)	Budget	Forventet afvigelse	Forventet afvigelse (best case)	Forventet afvigelse (worst case)	Forventet afvigelse (worst case)
Hjemmeplejen	266,0	14,5	12,0	16,0	16,0
Omplacering fra Stofmisbrug*			-5,0	-5,0	-5,0
Hjælpe midler	103,2	4,0	0,0	4,0	4,0
Tilbud til handicappede børn	228,2	5,5	5,0	6,0	6,0
Handicaphjælpere	42,4	10,0	9,0	12,0	12,0
Udgifter forbundet med implementering af handleplaner					
Administrative udgifter forbundet med de økonomiske handleplaner BOPA KPMG			0,4 0,3	0,4 0,3	
Gaderummet, renovering og vagtordning (jf. 2009-41813)			1,0	1,5	
I alt	639,8	34,0	22,7	35,2	33,0

* Budgetomplacering fra bevillingsområde Stofafhængige indplaceres på bevillingsområde Hjemmepleje

Socialforvaltningen har på denne baggrund afdækket mulighederne for finansiering gennem yderligere økonomistyringstiltag, samt ved finansiering gennem serviceforringelser og andre besparelser på Socialudvalgets øvrige budgetområde.

Ad 1b. Økonomiske handleplaner for risikoområder hjemmepleje og handicapydelse

Af bilag 2 fremgår forslag til økonomiske handleplaner for de to risikoområder hjemmepleje og handicapydelse. Disse handleplaner forventes tilsammen at bidrage med en økonomisk effekt svarende til 3,0 mill. kr. i 2009 og 19,0 mill. kr. i 2010, jf. tabel 2.

Tabel 2. Forventet effekt af foreslåede handleplans- og finansieringstiltag på risikoområderne (mill. kr.)

	2009	2010
Finansieringsbehov	22,7	33,0
Finansiering indeholdt i Økonomiske handleplaner		
Forbedret styring og controlling på Hjemmepleje	2,0	3,0
Forbedret styring og controlling på Handicapcenteret	1,0	1,0
Mindreforbrug på køb af pladser på børnehandicap-institutioner efter ibrugtagning af ny institution		15,0
Finansieringsbehov	19,7	14,0

Tabel 2 viser at Socialforvaltningen forventer budgetoverskridelser på de to risikoområder på samlet 19,7 mill.kr i 2009 og 14,0 mill. kr. i 2010, efter gennemførelse af de økonomiske handleplaner. Socialforvaltningen har derfor afdækket mulighederne for finansiering af den forventede budgetoverskridelse gennem kompenserende besparelser.

KPMG

Socialudvalget har i 2008 benyttet KPMG til risikovurdering af fremdriften i Socialforvaltningens økonomiske handleplaner 2008. KPMG afrapporterede i den forbindelse tre gange til Socialudvalget og deltog desuden ved årets slutning i Socialudvalgsmøde og Økonomiudvalgets drøftelser om Socialforvaltningens udfordringer 2009. Socialforvaltningen løser i 2009 selv opgaven vedrørende opfølgning, kontrol og afrapportering til Socialudvalget.

KPMG havde overfor Socialforvaltningen til opgave dels at kontrollere fremdriften og tilstrækkeligheden i handleplansindsatsen og dels komme med anbefalinger og anvisninger til forbedret indsats.

I 2009 har Socialforvaltningen fortsat samarbejdet med KPMG i implementeringen af deres anbefalinger. KPMG har således medvirket til udarbejdelse af en budgetteringsmodel for Børnefamilieteam, som er implementeret. I de kommende måneder bidrager KPMG med at efterse bevillingsprocesserne i Handicapcentret og komme med anbefalinger til hvor der kan strammes yderligere op på praksis.

Ad 2. Forslag til finansiering og kompenserende besparelser

Socialforvaltningen opstiller i nedenstående tabel en liste over finansieringsmuligheder.

Tabel 3. Finansieringskilde og forventet effekt i 2009

	Bevillingsområde	Finansieringskilde	Forventet effekt 2009 mill. kr.
1.	Alle ydelsesområder	Særligt dyre enkeltsager	25,0 – 35,0
2.	Voksne med særlige behov	Færre udgifter til færdigbehandlede patienter	3,0
3.	Voksne med særlige behov	Overskydende driftsmidler som følge af udskudt anlæg i Tryghedsplan I og II	34,3
4.	Alle ydelsesområder	Integrationsindtægter – Opskrivning af vedtaget budget 2009	5,2
		I alt	67,5 – 77,5

Indstilling 2 a

Socialforvaltningen anbefaler i forhold til den økonomiske udfordring i 2009, at refusionen fra den centrale refusionsordning for særligt dyre enkeltsager tilfalder de ydelsesområder, hvor refusionen er hjemtaget.

Tabel 4. Finansieringskilde særligt dyre enkeltsager, forventet effekt i 2009

Bevillingsområde	Finansieringskilde	Forventet effekt 2009 mill. kr.
Alle ydelsesområder, i overvejende grad Hjemmeplejen, Handicapområdet og Børnefamilieområdet	Særligt dyre enkeltsager	25,0 – 35,0

Socialforvaltningen indstiller at refusionen, ud over den budgetlagte indtægt, for særligt dyre enkeltsager tilfalder de ydelsesområder, hvor refusionen er hjemtaget. I dag er det således at den fulde merudgift ligger på Socialudvalgets budgetområde, mens kun 10 pct. af den ekstra hjemtagne refusion tilfalder Socialudvalget og resten går i Kommunekassen. Da en ekstra indtægt i refusion vil relatere sig til en ekstra udgift, vil refusionen efter den foreslåede model medvirke til at afhjælpe udgiftspresset på udgiftstunge og sammensatte ydelser efter serviceloven, jf. kommuneaftalen.

Indstilling 2 b

Alternativt anbefaler Socialforvaltningen at den økonomiske udfordring i 2009 finansieres ved færre udgifter til færdigbehandlede patienter og anvendelse af overskydende driftsmidler ved udskudt anlæg.

Tabel 5. Alternativ finansieringskilde økonomisk udfordring 2009

Bevillingsområde	Finansieringskilde	Forventet effekt 2009 mill. kr.
Voksne med særlige behov	Færre udgifter til færdigbehandlede patienter	3,0
Voksne med særlige behov	Overskydende driftsmidler som følge af udskudt anlæg	16,7
I alt		19,7

Herudover anbefaler Socialforvaltningen, at der – som følge af usikkerhed omkring de endelige opgørelser vedr. overskydende driftsmidler som følge af udskudt anlæg samt regnskab 2008 og dermed de endelige økonomiske udfordringer i 2009 - træffes principbeslutning om at der ved:

- Mindre finansieringsbehov i 2009 end forventet reduceres tilsvarende i de anvendte finansieringskilder, jf. tabel 4 alternativt tabel 5.
- Større finansieringsbehov i 2009 end forventet finansieres via særligt dyre enkeltsager, ved færre udgifter til færdigbehandlede patienter, resterende midler som følge af udskudt anlæg, integrationsindtægter (opskrivning af budget 2009), jf. pkt. 1-4 i tabel 3.

Ved et finansieringsbehov herudover vil der være mulighed for – som finansieringskilde – at se på eventuelle uforbrugte driftsmidler vedr. Omstillingsplanen på børneområdet samt reduktion i vedtagne kvalitetsstandarder på hjemmeplejeområdet.

Af bilag 3 fremgår en nærmere beskrivelse af de enkelte tiltag til finansiering/kompenserende besparelser.

Ad 3. Forslag til procedure for opfølgning på risikoområder

Socialforvaltningen indstiller, at Socialudvalget overfor Økonomiudvalget anbefaler, at der i forbindelse med de kvartalsvise prognoser udarbejdes en udvidet handleplansopfølgning med udgangspunkt i en vurdering af fremdrift, økonomisk effekt, tilstrækkelighed og eventuelle forslag til yderligere tiltag

Økonomi

Er beskrevet i sagen. Udfordringerne for 2010 håndteres i budgetforslag 2010.

Videre proces

Socialforvaltningen foreslår at forvaltningen forelægger opfølgning på handleplan og eventuelt yderligere tiltag til godkendelse i Socialudvalget og til orientering i Økonomiudvalget på følgende datoer i 2009:

Socialudvalget, til godkendelse	Økonomiudvalget, til orientering
29. april, opfølgning og godkendelse	12. maj, til orientering

2. september, opfølgning og godkendelse	15. september, til orientering
18. november, opfølgning og godkendelse	8. december, til orientering

bilag

1. Økonomiske udfordringer 2009 på handicapområdet
2. Handleplaner for de to risikoområder hjemmepleje og Handicapydelse, samt fokusområde Børnefamilier
3. Forslag til proces for øvrige tiltag til finansiering/kompenserende besparelser

Anette Laigaard

/Jens Elmelund /Sven Bjerre

bilag

[Bilag 1 Økonomiske udfordringer 2009 på handicapområdet](#)

[Regneark med Økonomiskhandleplan 2009 SUDs budgetområde risiko og fokusområder](#)

[Bilag 3 Forslag til proces for øvrige tiltag til finansiering/ kompenserende besparelser](#)

